

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

22 ta' Settembru 2011 *

Fil-Kawża C-426/10 P,

li għandha bħala suġġett appell skont l-Artikolu 56 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, ippreżentat fl-24 ta' Awwissu 2010,

Bell & Ross BV, stabbilita fi Zoetermeer (il-Pajjiżi l-Baxxi), irrappreżentata minn S. Guerlain, avukat,

appellanti,

il-partijiet l-oħra fil-kawża li huma:

L-Uffiċċju għall-Armonizzazzjoni fis-Suq Intern (Trade marks u Disinni) (UASI), irrappreżentat minn A. Folliard-Monguiral, bħala aġent,

konvenut fl-ewwel istanza,

* Lingwa tal-kawża: il-Franċiż

Klockgrossisten i Norden AB, stabbilita f'Upplands Väsby (l-Isvezja),

intervenjenti fl-ewwel istanza,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn J.N. Cunha Rodrigues, President tal-Awla, A. Rosas, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh u P. Lindh (Relatur), Imħallfin,

Avukat Ġenerali: E. Sharpston,
Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tad-9 ta' Ġunju 2011,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- ¹ Permezz tal-appell tagħha, Bell & Ross BV (iktar 'il quddiem "Bell & Ross") titlob l-annullament tad-digriet tal-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea tat-18 ta' Ġunju 2010, Bell & Ross/OHMI (T-51/10, iktar 'il quddiem id-"digriet appellat"), li permezz tiegħu din tal-aħħar ċaħdet, bħala manifestament inammissibbli minħabba n-natura tardiva tiegħu, ir-rikors tagħha intiż għall-annullament tad-deċiżjoni tat-Tielet Bord

tal-Appell tal-UASI, tas-27 ta' Ottubru 2009 (Każ R 1267/2008-3), dwar procedimenti għal dikjarazzjoni ta' invalidità bejn Klockgrossisten i Norden AB u Bell & Ross.

Il-kuntest ġuridiku

L-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 2 It-tieni paragrafu tal-Artikolu 21 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea jipprovdi, b'mod partikolari, li rikors għandu jkun akkumpanjat, meta jkun il-każ, mill-att li tiegħu jintalab l-annullament. Jekk dak id-dokument ma jkunx ġie pprezentat mar-rikors, “ir-Registatur għandu jsejjaħ lil parti nteressata sabiex iġġibhom fi żmien raġonevoli, bla ma iżda tkun tista tiġi eċċepita d-dekadenza f'każ li d-dokumenti jingiebu wara li jkun għalaq iż-żmien li fih kellu jsir ir-rikors”.
- 3 L-Artikolu 45 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja huwa fformulat kif ġej:

“Ir-Regoli tal-Proċedura jistabbilixxi perijodi ta' grazzja fuq konsiderazzjonijiet ta' distanza.

Ebda dritt ma jintilef bhala riżultat ta' l-iskadenza tat-termini, jekk il-parti interessata tipprova l-eżistenza ta' każ fortuwitu jew ta' forza maġġuri.”

Ir-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali

4 L-Artikolu 43 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali jipprovdi li:

“1. L-oriġinali ta’ l-atti tal-proċedura kollha għandhom jiġu ffirmati mill-aġent jew mill-avukat tal-parti.

L-att, flimkien ma’ l-annessi kollha li jkunu msemmija fih, għandu jiġi ppreżentat flimkien ma’ hames kopji għall-Qorti Ġenerali u kopja għal kull parti oħra fil-kawża. Dawn il-kopji għandhom ikunu awtentikati mill-parti li tippreżentahom.

[...]

6. [I]d-data li fiha kopja ta’ l-oriġinal iffirmit ta’ att tal-proċedura [...] tasal fir-Reġistru permezz ta’ faks jew permezz ta’ kull mezz tekniku ieħor ta’ komunikazzjoni użat mill-Qorti Ġenerali, għandha tiġi mehuda in kunsiderazzjoni għall-finijiet ta’ l-osservanza tat-termini tal-proċedura, sakemm l-oriġinal ta’ l-att iffirmit, flimkien ma’ l-annessi u l-kopji previsti fit-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1, jiġi ddepożitat fir-Reġistru sa mhux aktar tard minn għaxart’ijiem.

[...]”

5 L-Artikolu 44 ta' dawn ir-Regoli tal-Proċedura jistipula li:

“[...]”

3. L-avukat li jassisti jew jirrappreżenta xi parti għandu jippreżenta fir-Reġistru dokument li jiċċertifika li huwa awtorizzat jipprattika quddiem qorti ta' Stat Membru jew ta' Stat ieħor li huwa parti mill-Ftehim ŻEE.

4. Mar-rikors għandhom jiġu annessi, jekk ikun il-każ, id-dokumenti indikati fit-tieni paragrafu ta' l-Artikolu 21 ta' l-Istatut.

5. Jekk ir-rikorrent ikun persuna ġuridika rregolata mid-dritt privat, huwa għandu jehmeż mar-rikors tiegħu:

a) l-istatut tiegħu jew estratt reċenti mir-Reġistru tal-kumpanniji, jew estratt reċenti mir-reġistru ta' l-assocjazzjonijiet jew kull prova oħra li turi l-eżistenza ġuridika tiegħu;

b) prova li l-mandat ġie mogħti regolarment lill-avukat minn rappreżentant awtorizzat għal dan l-iskop.

5a. Ir-rikors ippreżentat skond klawżola ta' arbitraġġ li tinsab f'kuntratt irregolat mid-dritt pubbliku jew privat, konkluz mill-Unjoni jew f'isimha [...] għandu jkollu miegħu kopja tal-kuntratt li għandu din il-klawżola.

6. Jekk ir-rikors ma jkunx konformi mal-kundizzjonijiet elenkati fil-paragrafi 3 sa 5 ta' dan l-Artikolu, ir-Registratur għandu jstabbilixxi terminu raġjonevoli sabiex r-rikorrent jirregolarizza r-rikors tiegħu jew sabiex jissottometti d-dokumenti msemmija hawn fuq. Fin-nuqqas ta' din ir-regolarizzazzjoni jew fin-nuqqas li jiġu sottomessi d-dokumenti fit-terminu mogħti, il-Qorti Ġenerali għandha tiddeċiedi jekk in-nuqqas ta' osservanza ta' dawn il-kundizzjonijiet timplikax l-inammissibbiltà formali tar-rikors.”

L-Istruzzjonijiet lir-Registratur

- 6 L-Artikolu 7 tal-Istruzzjonijiet lir-Registratur tal-Qorti tal-Prim'Istanza tal-Komunitajiet Ewropej tal-5 ta' Lulju 2007 (ĠU L 232, p. 1, iktar 'il quddiem l-“Istruzzjonijiet lir-Registratur”) jipprovdi:

“1. Ir-Registratur jassigura li l-atti mqegħda fl-inkartament ikunu konformi mad-dispożizzjonijiet ta' l-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja, tar-Regoli tal-Proċedura, ta' l-Istruzzjonijiet Prattiċi lill-Partijiet, kif ukoll ta' dawn l-Istruzzjonijiet.

Jekk ikun neċessarju, huwa jstabbilixxi terminu ta' żmien sabiex ikunu jistgħu jirrimedjaw l-irregolaritajiet formali ta' l-atti pprezentati.

In-notifika ta' sottomissjoni tingħata tard fil-każ ta' ksur tad-dispożizzjonijiet tar-Regoli tal-Proċedura previsti fil-punti 55 u 56 ta' l-Istruzzjonijiet Prattiċi għall-Partijiet.

Il-ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija fil-punti 57 u 59 ta' l-Istruzzjonijiet Prattici għall-Partijiet idewmu jew jistgħu jdewmu, skond il-każ, in-notifika ta' sottomissjoni.

[...]

3. Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 43(6) tar-Regoli tal-Proċedura dwar il-preżentata ta' atti permezz ta' faks jew kull mezz tekniku ieħor ta' komunikazzjoni, ir-Registratur għandu jaċċetta biss l-atti li jkollhom il-firma oriġinali ta' l-avukat jew ta' l-aġenti tal-parti.

[...]”

L-Istruzzjonijiet Prattici lill-Partijiet

- 7 L-Istruzzjonijiet Prattici tal-Qorti Ġenerali lill-partijiet, fil-verżjoni tagħhom tal-5 ta' Lulju 2007 (ĠU L 232, p. 7, iktar 'il quddiem l-“Istruzzjonijiet Prattici lill-partijiet”) jipprovdu, fis-sezzjoni B tagħhom, intitolata “Fuq il-preżentata tas-sottomissjonijiet bil-miktub”, b'mod partikolari:

“[...]

7. Il-firma oriġinali ta' l-avukat jew ta' l-aġent tal-parti kkonċernata għandha tidher fl-aħħar tas-sottomissjonijiet. F'każ ta' iktar minn rappreżentant wieħed, huwa biżżejjed li s-sottomissjonijiet ikunu ffirmati minn wieħed minnhom.

[...]

9. Fuq l-ewwel pagna ta' kull kopja ta' kull att ta' proċedura li l-partijiet għandhom jipprezentaw skond it-tieni paragrafu ta' l-Artikolu 43(1) tar-Regoli tal-Proċedura, l-avukat jew l-aġent tal-part kkonċernata għandu jiċċertifika li l-kopja hija konformi ma' l-original ta' l-att u jinizjalaha."

- 8 Is-sezzjoni F tal-Istruzzjonijiet Prattiċi lill-partijiet intitolata "Fuq ir-regolarizzazzjoni tas-sottomissjonijiet", tippreċiża, fil-punti 55 sa 59, il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu sodissfati sabiex ir-rikorsi jkunu jistgħu jiġu rregolarizzati.
- 9 Skont l-imsemmi punt 55, għandu jiġi ffixxat terminu raġonevoli għall-finijiet tar-regolarizzazzjoni ta' rikors li ma jkunx konformi mal-kundizzjonijiet segwenti previsti fl-Artikolu 44(3) sa (5) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali:

"(a) preżentata ta' dokument li jiċċertifika li l-avukat huwa awtorizzat jipprattika bħala avukat [...];

(b) prova ta' l-eżistenza ġuridika tal-persuna ġuridika rregolata mid-dritt privat [...];

(ċ) mandat [...];

(d) prova li l-mandat ingħata regolarment lill-avukat minn rappreżentant awtorizzat għal dan l-iskop [...];

(e) preżentata ta' l-att ikkontestat (rikors għal annullament) [...]."

10 Il-punt 56 tal-Istruzzjonijiet Prattici lill-partijiet jipprovdi:

“Fil-kawżi ta’ proprjetà intellettuali li jikkontestaw il-legalità ta’ deċiżjoni ta’ Bord ta’ l-Appell ta’ l-UASI, rikors li mhuwiex konformi mal-kundizzjonijiet li ġejjin, previsti fl-Artikolu 132 tar-Regoli tal-Proċedura, ma jiġix innotifikat lill-parti l-oħra u terminu raġonevoli jiġi ffixsat għar-regolarizzazzjoni:

(a) l-ismijiet u l-indirizzi tal-partijiet fil-proċedura quddiem il-Bord ta’ l-Appell (l-ewwel subparagrafu ta’ l-Artikolu 132(1) tar-Regoli tal-Proċedura);

(b) id-data li fiha din id-deċiżjoni tal-Bord ta’ l-Appell tkun ġiet innotifikata (it-tieni subparagrafu ta’ l-Artikolu 132(1) tar-Regoli tal-Proċedura);

(ċ) id-deċiżjoni kkontestata, annessa (it-tieni subparagrafu ta’ l-Artikolu 132(1) tar-Regoli tal-Proċedura).”

11 Il-punt 57 ta’ dawn l-istruzzjonijiet jipprovdi, b’mod partikolari:

“Jekk rikors ma jkunx konformi mar-regoli formali li ġejjin, in-notifika ssir tard u terminu raġonevoli jiġi ffixsat għar-regolarizzazzjoni:

[...]

(b) firma oriġinali ta' l-avukat jew ta' l-aġent fl-aħħar tar-rikors (punt 7 ta' l-Istruzzjonijiet Prattiċi);

[...]

(o) preżentata tal-kopji awtentikati skond ir-rikors (it-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 43(1) tar-Regoli tal-Proċedura; punt 9 ta' l-Istruzzjonijiet Prattiċi)."

- 12 Il-punt 58 tal-Istruzzjonijiet Prattiċi lill-partijiet jipprovdi li, jekk ir-rikors ma jkunx konformi mar-regoli formali relatati mal-indirizz għan-notifika, mad-dokument li jiċċertifika li avukat huwa awtorizzat jipprattika għal kull avukat supplimentari, mas-sunt tal-motivi u mat-traduzzjoni tal-annessi fil-lingwa tal-kawża, ir-rikors għandu jiġi nnotifikat u għandu jiġi stabbilit terminu raġonevoli għall-finijiet tar-regolarizzazzjoni.
- 13 Fl-aħħar nett, il-punt 59 jipprevedi l-prinċipju jew il-possibbiltà, skont il-każ, tar-regolarizzazzjoni meta n-numru ta' paġni tar-rikors jaqbeż in-numru stipulat minn dawn l-Istruzzjonijiet Prattiċi, kif ukoll id-dewmien tan-notifika f'tali każ.

Il-fatti li wasslu għall-kawża

- 14 Permezz ta' rikors li wasal b'faks fir-Reġistru tal-Qorti Ġenerali, fit-22 ta' Jannar 2010, l-appellanti ppreżentat rikors kontra d-deċiżjoni tat-Tielet Bord tal-Appell tal-UASI tas-27 ta' Ottubru 2009. Dan ir-rikors wasal fir-Reġistru qabel l-iskadenza tat-terminu għall-preżentata ta' rikors fil-25 ta' Jannar 2010.

- 15 Permezz ta' ittra tat-28 ta' Jannar 2010, l-appellanti indikat li kienet qiegħda tibgħat lir-registru tal-Qorti Ġenerali l-orijinal tar-rikors mibgħut b'faks fit-22 ta' Jannar 2010 u l-annessi tiegħu, kif ukoll seba' settijiet ta' veri kopji u d-dokumenti mitluba mill-Artikolu 44(3) sa (5) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali.
- 16 Fit-2 ta' Frar 2010, ir-registru kkuntattja lill-appellanti sabiex jiġbdilha l-attenzjoni dwar il-fatt li l-orijinal tar-rikors ma setax jiġi identifikat b'certezza fost id-dokumenti pprezentati fl-1 ta' Frar 2010.
- 17 Permezz ta' ittra tat-3 ta' Frar 2010, l-avukat tal-appellanti bagħat lir-Registru l-kopja tar-rikors li kellu fil-fajl tiegħu, waqt li spjega dan li ġej:

“Peress li ninsab konvint li diġà bghattlek id-dokument oriġinali flimkien ma' għadd ta' fotokopji, ma nistax ngħidlek jekk id-dokument mehmuż huwiex l-orijinal jew le. Jiena jidhirli li din hija kopja li żammejna fil-fajl. Inħalli f'idejk biex teżaminah u nistenna li nircievi l-osservazzjonijiet tiegħek.”

- 18 Fil-5 ta' Frar 2010, ir-Registru tal-Qorti Ġenerali indika lill-appellanti li kien wasal għall-konklużjoni li dak id-dokument kien oriġinal, peress li l-linka sewda żżelġet ftit wara li ngħaddiet ċarruta niedja minn fuq il-firma.

- 19 Ir-Registru tal-Qorti Ġenerali r-registra r-rikors fil-5 ta' Frar 2010, jiġifieri wara l-iskadenza tat-terminu ta' għaxart ijiem, li beda jiddekorri mit-trażmissjoni tar-rikors bil-faks, skont l-Artikolu 43(6) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali.
- 20 Permezz ta' ittra tat-12 ta' Frar 2010, l-appellanti invokat żball skużabbli sabiex tiġġustifika l-preżentata tal-original iffirmit tar-rikors wara l-iskadenza tat-terminu ta' għaxart ijiem imsemmi hawn fuq.
- 21 Il-Qorti Ġenerali ma nnotifikatx ir-rikors lill-UASI.

Id-digriet appellat

- 22 Permezz tad-digriet appellat, il-Qorti Ġenerali ċaħdet ir-rikors bħala manifestament inammissibbli abbażi tal-Artikolu 111 tar-Regoli tal-Proċedura tagħha.
- 23 Il-Qorti Ġenerali fakkret li l-Artikolu 43(6) tar-Regoli tal-Proċedura tagħha jipprovdi terminu ta' għaxart ijiem sabiex jiġi ppreżentat l-original ta' rikors trażmess b'faks. Fid-dawl ta' dan it-terminu addizzjonali, l-original tar-rikors kellu jasal fir-Registru qabel l-iskadenza ta' dan it-terminu, fl-1 ta' Frar 2010. Issa, peress li l-original tar-rikors wasal fil-5 ta' Frar 2010, il-preżentata tal-appellanti kienet tardiva mingħajr ma ebda żball skużabbli seta' jippermetti li ssir deroga mit-terminu għall-preżentata ta' rikors, għall-motivi li ġejjin:

“15 Ir-rikors wasal permezz ta' faks fir-Registru tal-Qorti Ġenerali fit-22 ta' Jannar 2010, jiġifieri qabel l-iskadenza tat-terminu għall-preżentata ta' rikors.

- 16 Madankollu, skont l-Artikolu 43(6) tar-Regoli tal-Proċedura, id-data li fiha kopja tal-original iffirmat ta' att tal-proċedura tasal fir-Reġistru tal-Qorti Ġenerali permezz ta' faks għandha tittiehed inkunsiderazzjoni għall-finijiet tal-osservanza tat-termini tal-proċedura, biss sakemm l-original iffirmat tal-att jiġi ddepożitat f'dan ir-reġistru sa mhux iktar tard minn għaxart ijiem wara li tasal il-faks.
- 17 Issa, f'dan il-każ, fl-1 ta' Frar 2010, l-appellanti ddepożitat fir-Reġistru tal-Qorti Ġenerali seba' kopji tar-rikors mhux iċċertifikati bhala veri kopji. L-original iffirmat tar-rikors wasal ir-reġistru tal-Qorti Ġenerali fil-5 ta' Frar 2010, jiġifieri wara l-iskadenza tat-terminu ta' għaxart ijiem previst fl-Artikolu 43(6) tar-Regoli tal-Proċedura. Għaldaqstant, skont din id-dispożizzjoni, hija biss id-data tal-preżentata tal-original iffirmat tar-rikors, jiġifieri l-5 ta' Frar 2010, li għandha tittiehed inkunsiderazzjoni għall-finijiet tal-osservanza tat-terminu tal-preżentata ta' rikors. Konsegwentement, hemm lok li jiġi konkluż li r-rikors ġie ppreżentat wara l-iskadenza tat-terminu [digriet tal-Qorti Ġenerali tat-28 ta' April 2008, PubliCare Marketing Communications vs UASI (Publicare), T-358/07, mhux ippubblikata fil-Ġabra, punt 13].
- 18 Fl-ittra tagħha tat-12 ta' Frar 2010 l-appellanti sostniet l-eżistenza ta' żball skużabbli sabiex issir deroga mit-terminu inkwistjoni.
- 19 F'dan ir-rigward, għandu jittfakkar li, fir-rigward tat-termini għall-preżentata ta' rikors, il-kuncett ta' żball skużabbli għandu jiġi interpretat b'mod strett u jista' jkopri biss ċirkustanzi eċċezzjonali li fihom, b'mod partikolari, l-istituzzjoni kkonċernata adottat imġiba tali, li waħedha jew f'miżura determinanti toħloq konfużjoni ammissibli fil-moħħ ta' individwu ta' *bona fide* u li juri d-diliġenza kollha mitluba minn operatur ta' esperjenza raġonevoli (ara s-sentenza tal-Qorti Ġenerali tad-29 ta' Mejju 1991, Bayer vs Il-Kummissjoni, T-12/90, Ġabra p. II-219, punt 29, u d-digriet tal-Qorti Ġenerali tal-11 ta' Diċembru 2006,

MMT vs Il-Kummissjoni, T-392/05, mhux ippubblikata fil-Ġabra, punt 36, u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 20 F'dan il-każ, l-appellanti tallega li, peress li rrikorriet għal fornitur ta' servizzi sabiex jagħmel il-kopji mitluba, hija tista' tispijega biss il-fatt li l-original iffirmit tar-rikors ma ġiex ipprezentat permezz ta' konfużjoni, waqt il-preparazzjoni tal-fajl ipprezentat lir-reġistru tal-Qorti Ġenerali, bejn il-kopji u l-original iffirmit tar-rikors, li ngħata lura mill-fornitur tas- servizzi.

- 21 Barra minn hekk, hija tindika li għandha d-drawwa li tiffirma b'linka sewda fin-nuqqas ta' regola li timponi l-użu ta' linka ta' kulur differenti.

- 22 Minn dan isegwi li, fid-dawl tal-kwalità tal-kopji magħmula, kien estremament diffiċli li ssir distinzjoni bejn l-original iffirmit u kopja, peress li l-firma originali kienet l-istess kulur bhall-kopja tagħha.

- 23 L-appellanti ssostni wkoll li, l-fatt li r-reġistru tal-Qorti Ġenerali kellu jipprova jżelleġ il-linka tal-firma billi jgħaddi fuqha ċarruta niedja sabiex jagħraf l-original iffirmit tar-rikors, kien jikkostitwixxi diligenza li ma tistax tintalab sistematikament min-naħa tal-appellanti.

- 24 L-appellanti tgħid ukoll fl-aħħar nett li l-punt 57(o) tal-Istruzzjonijiet Prattiċi [...] lill-partijiet [...], li jippermetti r-regolarizzazzjoni, f'terminu raġonevoli, ta'

rikors li ma jikkonformawx ma' ċerti regoli proċedurali, jawtorizza l-prezentata tal-veri kopji neqsin tar-rikors, b'tali mod li dan il-punt jista' jnaqqas il-viġilanza tal-appellanti fir-rigward tal-bżonn li ssir distinzjoni bejn l-original iffirmat tar-rikors u l-kopji tiegħu.

- 25 Madankollu, l-appellanti ma turix, fid-dawl ta' dak kollu li ntqal, l-eżistenza ta' ċirkustanzi eċċezzjonali, u lanqas ma tipproduċi prova tad-diligenza meħtieġa minn operatur ta' esperjenza raġonevoli, fis-sens tal-ġurisprudenza mfakkra fil-punt 19 hawn fuq.
- 26 Fil-fatt, hija stess tammetti li kienet ħolqot konfużjoni waqt il-preparazzjoni tal-fajl li kellu jiġi trazzmess lir-Registru tal-Qorti Ġenerali.
- 27 Barra minn hekk, ma jidhirx li d-diffikultà li ssir distinzjoni bejn l-original iffirmat tar-rikors u l-kopji tiegħu ma tistax tiġi solvuta bl-użu ta' kwalunkwe metodu li jippermetti trattament separat tal-original iffirmat tar-rikors, b'tali mod li jiġi evitat li l-prezentata tiegħu lir-registru tal-Qorti Ġenerali ma ssehħx wara l-iskadenza tat-terminu ta' għaxart ijiem previst fl-Artikolu 43(6) tar-Regoli tal-Proċedura.
- 28 Barra minn hekk, għandu jiġi kkonstatat li, minn naħa, in-nuqqas ta' prezentata, f'dan it-terminu, tal-original iffirmat tar-rikors lir-registru tal-Qorti Ġenerali ma huwiex wiehed mill-kazi ta' regolarizzazzjoni ta' rikorsi previsti fil-punti 55 sa 59 tal-Istruzzjonijiet Prattici [...] lill-partjiet u, min-naħa l-oħra, il-punt 57(o) tal-imsemmija istruzzjonijiet jippermetti, fl-interess tal-appellanti, li jkun hemm diferiment tal-evalwazzjoni, min-naħa tal-Qorti Ġenerali, tal-kundizzjonijiet għall-ammissibbiltà previsti fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 43(1) tar-Regoli tal-Proċedura, li jeħtieġu b'mod impliċitu li ssir distinzjoni bejn l-original iffirmat tar-rikors u l-kopji tiegħu. Minn dan isegwi li l-possibbiltà ta' regolarizzazzjoni permessa fil-punt 57(o) imsemmi hawn fuq, ma tistax tirriżulta fit-tnaqqis tal-viġilanza tal-appellanti fir-rigward tal-ħtieġa li ssir distinzjoni bejn l-original iffirmat tar-rikors u l-kopji tiegħu.

29 Fi kwalunkwe każ, kien l-obbligu tal-appellanti li tiddistingwi l-original iffirmat tar-rikors mill-kopji tiegħu.

30 Minn dak kollu li ntqal jirriżulta li r-rikors huwa tardiv u li għandu jiġi miċhud bħala manifestament inammissibbli, mingħajr ma jkun neccessarju li jiġi nnotifikat lill-UASI.” [traduzzjoni mhux ufficjali]

It-talbiet tal-partijiet

24 Permezz tal-appell tagħha, Bell & Ross titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja:

— tannulla d-digriet appellat;

— tikkonstata li r-rikors għal annullament fil-Kawża T-51/10 huwa ammissibbli u, konsegwentement, tirrinviya l-kawża quddiem il-Qorti Ġenerali sabiex tiddeċiedi dwar il-mertu; u

— tikkundanna lill-UASI għall-ispejjeż tal-appell u tal-ewwel istanza.

25 L-UASI jitlob lill-Qorti tal-Ġustizzja:

— tiċċad l-appell, u

— tikkundanna lill-appellanti għall-ispejjeż.

Fuq l-appell

26 Insostenn tal-appell tagħha, l-appellanti invokat sitt aggravji.

Fuq l-ewwel aggravju, ibbażat fuq ksur tal-Artikolu 111 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali

27 L-appellanti ssostni li l-Avukat Ġenerali ma nstemax, bi ksur tal-Artikolu 111 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali.

28 B'risposta għal dan l-aggravju, għandu jiġi enfasizzat li, għalkemm huwa minnu li l-Artikolu 111 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali, li d-digriet appellat huwa bbażat fuqu, jipprevedi li l-Avukat Ġenerali jinstema' l-Artikolu 2(2) ta' dawn ir-Regoli tal-Proċedura jippreċiża, madankollu, li r-riferimenti lill-Avukat Ġenerali "huma applikabbli biss fil-każ li Mhallett jiġi nnominat bhala Avukat Ġenerali". Issa, f'dan il-każ, l-ebda Mhallett ma ġie nnominat fil-proċedura quddiem il-Qorti Ġenerali.

29 Għaldaqstant, l-aggravju għandu jiġi miċhud bhala infondat.

Fuq it-tieni aggravju, ibbażat fuq il-ksur tal-Artikolu 43 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali

L-argumenti tal-partijiet

30 L-appellanti tikkritika lill-Qorti Ġenerali li għamlet interpretazzjoni żbaljata tal-Artikolu 43 tar-Regoli tal-Proċedura tagħha billi kkunsidrat li r-rikors ġie ppreżentat wara l-iskadenza tat-terminu. Hija tenfasizza li, bil-kontra tal-fatti li wasslu għad-digriet tal-Qorti Ġenerali tat-28 ta' April 2008, PubliCare Marketing Communications vs UASI (Publicare), iċċitat iktar 'il fuq, imsemmija fil-punt 17 tad-digriet appellat, ir-reġistru rċieva seba' kopji tar-rikors qabel l-iskadenza tat-terminu għall-preżentata ta' rikors. L-appellanti ssostni li l-kwistjoni rilevanti hija dik tal-identifikazzjoni tar-rikors oriġinali. L-imsemmi Artikolu 43 imkien ma jippreċiża l-modalitajiet tal-firma tar-rikors (kolor, tip ta' pinna, *etc.*). It-test taċ-ċarruta niedja li l-Qorti Ġenerali użat jista' jiġi kkontestat peress li ċerti linek ma jiżżelgux. Fid-digriet appellat, minghajr ma semmiet il-metodu li ppermetthielha tiddistingwi l-oriġinal mill-kopja, il-Qorti Ġenerali żiedet għaldaqstant kundizzjonijiet li ma jinsabux fl-Artikolu 43 tar-Regoli tal-Proċedura tagħha.

31 L-UASI tqis li dan l-aggravju huwa manifestament infondat.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

32 Bil-kontra ta' dak li tallega l-appellanti, id-digriet appellat ma jimponi ebda rekwiżit partikolari għal dak li jikkonċerna l-modalitajiet ta' firma tar-rikorsi, u lanqas il-mezzi ta' prova sabiex tiġi vverifikata n-natura oriġinali tal-firma li għandu jkun hemm fuqhom.

- 33 Barra minn hekk, ma huwiex ikkontestat li l-kopja tar-rikors li waslet fir-Registru wara l-iskadenza tat-terminu għall-preżentata ta' rikors kellha l-firma oriġinali tal-avukat.
- 34 Għaldaqstant, dan l-aggravju huwa infondat.

Fuq it-tielet aggravju, ibbażat fuq in-nuqqas ta' osservanza tal-Artikolu 7(1) tal-Istruzzjonijiet lir-Registratur u tal-punt 57(b) tal-Istruzzjonijiet Prattiċi lill-Partijiet

L-argumenti tal-partijiet

- 35 L-appellanti ssostni li l-Qorti Ġenerali wettqet żball ta' liġi billi ma tatx il-possibbiltà li r-rikors jiġi rregolarizzat skont l-Artikolu 7(1) tal-Istruzzjonijiet lir-Registratur u l-punt 57(b) tal-Istruzzjonijiet Prattiċi lill-Partijiet.
- 36 L-UASI jqis li dan l-aggravju ma huwiex ammissibbli peress li l-appellanti ma invokatx il-ksur tal-punt 57(b) tal-Istruzzjonijiet Prattiċi lill-Partijiet. Fir-rigward tal-mertu, l-UASI jsostni li dan l-aggravju huwa infondat.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 37 Fir-rigward tal-ammissibbiltà ta' dan l-aggravju, għandu jiġi rrilevat li d-digriet appellat ġie adottat abbażi tal-Artikolu 111 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali, liema artikolu ma jeżiġix li l-partijiet jinstemgħu qabel l-adozzjoni ta' tali deċiżjoni. F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-appellanti ma tistax tiġi kkritikata li, fir-rikors, naqset milli tqajjem argumenti dwar il-kundizzjonijiet tal-preżentata tiegħu. Għaldaqstant, it-tielet aggravju ma għandux l-għan li jbidel is-suġġett tal-kawża quddiem il-Qorti Ġenerali. Konsegwentement, huwa ammissibbli.
- 38 Fir-rigward tal-mertu, għandu jiġi rrilevat li, fil-punt 17 tad-digriet appellat, il-Qorti Ġenerali kkonstatat li l-original iffirmat tar-rikors wasal fir-reġistru tal-Qorti Ġenerali wara l-iskadenza tat-terminu. Barra minn hekk, il-Qorti Ġenerali kkonstatat, fil-punt 28 ta' dan id-digriet li n-nuqqas ta' preżentata tal-original iffirmat tar-rikors, fit-termini previsti, ma jinsabx fin-numru ta' każijiet ta' regolarizzazzjoni tar-rikorsi previsti fil-punti 55 sa 59 tal-Istruzzjonijiet Prattiċi lill-Partijiet.
- 39 Huwa paċifiku li r-rikors ma wasalx fir-Reġistru tal-Qorti Ġenerali hlief wara l-iskadenza tat-terminu għall-preżentata ta' rikors.
- 40 Issa, l-Artikolu 43(1) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali jehtieg li jiġi ppreżentat l-original ta' kull att ta' proċedura ffirmat mill-avukat tal-parti.
- 41 Skont l-Artikolu 43(6) ta' dawn ir-Regoli tal-Proċedura, id-data li fiha kopja tal-original iffirmat ta' att ta' proċedura tasal fir-Reġistru tal-Qorti Ġenerali permezz ta' faks ma tittihidx inkunsiderazzjoni, għall-finijiet tal-osservanza tat-termini proċedurali, hlief jekk l-original iffirmat tal-att jiġi ppreżentat lil dan ir-reġistru mhux iktar tard minn għaxart ijiem wara li jkun wasal dan il-faks.

- 42 In-nuqqas ta' prezentata tal-original iffirmit tar-rikors ma jagħmilx parti mid-difetti li jistgħu jiġu rregolarizzati taħt l-Artikolu 44(6) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali. Għaldaqstant, rikors mhux iffirmit minn avukat huwa vvizzjat minn difett tali li jwassal għall-inammissibbiltà tar-rikors wara l-iskadenza tat-termini proċedurali u ma jistax jiġi rregolarizzat (ara, f'dan is-sens, id-digriet tas-27 ta' Novembru 2007, Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret u Akar vs Il-Kummissjoni, C-163/07 P, Ġabra p. I-10125, punti 25 u 26).
- 43 Għandu jiġi enfasizzat li l-applikazzjoni stretta ta' dawn ir-regoli proċedurali tissodisfa l-ħtieġa ta' ċertezza legali u l-bżonn li tiġi evitata kull diskriminazzjoni jew trattament arbitrarju fl-amministrazzjoni tal-ġustizzja. Skont it-tieni paragrafu tal-Artikolu 45 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja, tista' ssir eċċezzjoni għat-termini proċedurali fil-każ biss ta' ċirkustanzi eċċezzjonali, każijiet fortuwiti jew forza maġġuri (ara, f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza tas-26 ta' Novembru 1985, Cockerill-Sambre vs Il-Kummissjoni, 42/85, Ġabra p. 3749, punt 10, u d-digriet tat-8 ta' Novembru 2007, Il-Belġju vs Il-Kummissjoni, C-242/07 P, Ġabra p. I-9757, punt 16).
- 44 Għaldaqstant, l-aggravju huwa infondat.

Fuq ir-raba' u l-ħames aggravji, ibbażati fuq żball skużabbli jew każ fortuwitu

L-argumenti tal-partijiet

- 45 L-appellanti tinvoka żball skużabbli. Peress li l-volum ta' kopji meħtieġa (total ta' 2651 paġni) kien kunsiderevoli, hija ssostni li kellha bżonn tirrikorri għal fornitur ta' servizzi estern. Dan tal-aħħar nesa jinkludi dokument fil-pakkett mibgħut lill-Qorti

Ġenerali, żball li l-avukat eventwalment ikkoreġa. Il-konfużjoni bejn l-orijinal u l-kopji tirriżulta minn ċirkustanzi eċċezzjonali u barranin, li huma imputabbli lil żvista min-naħa tal-fornitur ta' servizzi. L-appellanti tqis li aġixxiet *in bona fide* u b'diligenza. Id-dokumenti kollha mibgħuta lir-reġistru kienu kollha ġew iffirmati u ppreżentati fit-termini. L-appellanti ssostni wkoll li l-konfużjoni bejn l-orijinal u l-kopji tirriżulta minn ċirkustanzi anormali li huma estranji għaliha u tikkostitwixxi, għaldaqstant, każ fortuwitu, jiġifieri l-konfużjoni bejn l-orijinal u l-kopji mill-fornitur ta' servizzi u l-preżentazzjoni ta' anness mhux komplut mill-istess furnitur. L-appellanti ħadet il-passi kollha sabiex tirrimedja dawn il-problemi.

- 46 L-UASI jqis li l-kunċett ta' żball skużabbli jirrigwarda biss ċirkustanzi eċċezzjonali fejn, b'mod partikolari, l-istituzzjoni kkonċernata tkun adottat imġiba tali, li waħedha jew f'miżura determinanti, toħloq konfużjoni ammissibbli f'moħħ l-individwu. Issa d-distinzjoni bejn orijinal u kopja hija ta' importanza kunsiderevoli. L-appellanti kien messha ddistingwixxiet b'mod ċar bejn l-orijinal u l-kopji, pereżempju billi tiffirma l-orijinal b'pinna b'linka blu. Li kieku aġixxiet iktar malajr, regolarizzazzjoni fi hdan it-terminu għall-preżentata ta' rikors kien ikun possibbli. L-UASI għalhekk iqis li l-konfużjoni bejn l-orijinal u l-kopji hija imputabbli lill-appellanti.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 47 Huwa b'mod ġust li l-Qorti Ġenerali sostniet, fil-punt 19 tad-digriet appellat, li fir-rigward it-termini għall-preżentata ta' rikors, il-kunċett ta' żball skużabbli għandu jiġi interpretat b'mod strett u jirrigwarda biss ċirkustanzi eċċezzjonali fejn, b'mod partikolari, l-istituzzjoni kkonċernata tkun adottat imġiba tali, li waħedha jew f'miżura determinanti, toħloq konfużjoni ammissibbli f'moħħ l-individwu li jaġixxi

in bona fide u li jeżercita d-diligenza kollha meħtieġa minn operatur ta' esperjenza raġonevoli.

48 Il-kuncetti ta' każ fortuwitu jinvolvi element oġġettiv, li jirrigwarda ċirkustanzi anormali u estranji għall-operatur, u element suġġettiv li jinvolvi l-obbligu, mill-persuna kkonċernata, li tħares lilha nnifisha mill-konsegwenzi tal-avveniment anormali billi tiegħu miżuri xierqa mingħajr ma jkollha tagħmel saġrifċċji eċċessivi. B'mod partikolari, l-operatur għandu jissorvelja bir-reqqa l-izvolgiment tal-proċedura mibdija u, b'mod partikolari, juri diligenza sabiex josserva t-termini previsti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Diċembru 1994, Bayer vs Il-Kummissjoni, C-195/91 P, Ġabra p. I-5619, punt 32, u d-digriet tat-8 ta' Novembru 2007, Il-Belġju vs Il-Kummissjoni, iċċitat iktar 'il fuq, punt 17).

49 L-appellanti tallega li l-konfużjoni bejn l-original u l-kopji tar-rikors hija imputabbli lill-intervent ta' impriża terza li lilha fdat ir-responsabbiltà li tagħmel in-numru kbir ta' kopji neċessarji għall-preżentata tal-att promotur.

50 Bħalma tenfasizza l-Avukat Ġenerali fil-punt 89 tal-konklużjonijiet tagħha, it-tnejnija, is-sorveljanza u l-verifika tal-atti proċedurali li għandhom jiġu ppreżentati lir-reġistru jaqgħu taħt ir-responsabbiltà tal-avukat tal-parti kkonċernata. Għaldaqstant, il-fatt li l-konfużjoni bejn l-original u l-kopji tar-rikors hija imputabbli lill-intervent ta' impriża terza mqabba mill-appellanti sabiex tagħmel kopji, kif ukoll iċ-ċirkustanzi l-oħrajn invokati minnha, ma jistgħux jiġu rikonoxxuti bħala ċirkustanzi eċċezzjonali jew avvenimenti anormali u estranji għall-appellanti li jistgħu jiġġustifikaw zball skużabbli jew każ fortuwitu fihom infushom.

51 Għaldaqstant, ir-raba' u l-ħames aggravji ma humiex fondati.

Fuq is-sitt aggravju, ibbażat fuq ksur tal-prinċipji ta' proporzjonalità u ta' aspettattivi legittimi

L-argumenti tal-partijiet

- 52 L-appellanti ssostni li, billi ddikjarat ir-rikors inammissibbli minkejja li seba' kopji tar-rikors, kollha bil-firma tal-avukat, kienu ġew riċevuti ft-termini previsti, il-Qorti Ġenerali marret kontra l-prinċipji ta' proporzjonalità u ta' aspettattivi legittimi. Kemm l-Istruzzjonijiet lir-Registratur (Artikolu 7) kif ukoll l-Istruzzjonijiet Prattiċi [punt 57(b)] jipprovdu li r-rikors jista' jiġi rregolarizzat sabiex firma oriġinali tal-avukat tkun tista' tidher fuq dan tal-aħħar.
- 53 L-UASI jenfasizza li d-dritt għal protezzjoni ġudizzjarja effettiva ma huwiex affettwat mill-applikazzjoni stretta tat-termini proċedurali u formalitajiet sostantivi oħrajn. L-inammissibbiltà minhabba l-prezentata tardiva tar-rikors la tmur kontra l-imsemmi dritt, u lanqas ma hija sproporzjonata. Il-punt 57(b) tal-Istruzzjonijiet Prattiċi ma jistax min-natura tiegħu stess johloq aspettattivi legittimi fir-rigward tar-regolarizzazzjoni ta' rikors mingħajr firma oriġinali u b'ebda mod ma jista' johloq deroga mir-rekwiżit ċar stipulat mill-Artikolu 43(6) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 54 Peress li l-oriġinal tar-rikors ma ġiex ipprezentat fit-terminu meħtieġ, ir-rikors tal-appellanti kien inammissibbli.

- 55 Din il-konkluzjoni ma hijiex affettwata mill-invokazzjoni tal-prinċipju ta' proporzjonalità min-naħa tal-appellanti. Fil-fatt, kif kien espost preċedentement fil-punt 43 ta' din is-sentenza, l-applikazzjoni stretta tar-Regoli tal-Proċedura tissodisfa l-ħtieġa ta' ċertezza legali u l-bżonn li tiġi evitata kull diskriminazzjoni jew trattament arbitrarju fl-amministrazzjoni tal-ġustizzja.
- 56 Għal dak li jirrigwarda l-allegat ksur tal-prinċipju ta' aspettattivi leġittimi, għandu jitfakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja ripetutament iddeċidiet li d-dritt li jsir użu mill-imsemmi prinċipju jestendi għall-individwi kkonċernati kollha li fihom istituzzjoni tal-Unjoni tkun nisslet aspettattivi fondati. Barra minn hekk, hadd ma jista' jinvoka ksur ta' dan il-prinċipju jekk ma jkunx ingħata garanziji preċiżi mill-amministrazzjoni (sentenza tal-24 ta' Novembru 2005, Il-Ġermanja vs Il-Kummissjoni, C-506/03, punt 58). Bl-istess mod, jekk operatur ekonomiku prudenti u għaqli huwa f'pożizzjoni li jipprevedi l-adozzjoni ta' miżura Komunitarja tali li tista' taffettwa l-interessi tiegħu, huwa ma jistax jinvoka l-benefiċċju ta' tali prinċipju meta din il-miżura tiġi adottata (sentenza tal-11 ta' Marzu 1987, Van den Bergh en Jurgens u Van Dijk Food Products (Lopik) vs KEE, 265/85, Ġabra p. 1155, punt 44).
- 57 F'dan il-każ, huwa biżżejjed li jiġi kkonstatat li, insostenn tal-appell tagħha, l-appellanti ma invokat l-ebda prova li tippermetti l-konkluzjoni li l-Qorti Ġenerali tatha garanziji preċiżi rigward ir-regolarità tar-rikors tagħha.
- 58 Minn dan isegwi li s-sitt aggravju ma huwiex fondat.
- 59 Mill-kunsiderazzjonijiet kollha preċedenti jirrizulta li l-appell għandu jiġi miċhud, fl-intier tiegħu, bhala infondat.

Fuq l-ispejjeż

- 60 Skont l-Artikolu 69(2) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, applikabbli għall-proċedura ta' appell skont l-Artikolu 118 tal-istess regoli, il-parti li titlef il-kawża għandha tbatl l-ispejjeż, jekk dawn ikunu ġew mitluba.
- 61 Peress li l-appellanti tilfet, hemm lok li hija tiġi ordnata tbatl l-ispejjeż, kif mitlub mill-UASI.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeċiedi li:

- 1) L-appell huwa miċħud.**

- 2) Bell & Ross BV għandha tbatl l-ispejjeż.**

Firem